

Veikars skola – luovilla ratkaisuilla kustannustehokkuuteen

Itäisen Mustasaaren Jokikylät ry - Älvbyarna i Östra Korsholm rf nimitti yhteistyössä Föräldraföreningen Veikids rf:n ja Östra Korsholms hem och skola:n kanssa työryhmän, jonka tavoitteena oli tarkastella Veikars skola:n tilannetta alueen, opetussuunnitelman, energian ja alueellisen kehityksen näkökulmasta kustannustehokkuus ohjenuoranaan, ja näin tukien Mustasaaren tulevaisuuden kehitystä. Työryhmä on kutsunut kyläläisiä ja vanhempia keskustelemaan koulun ja seudun tulevaisuudesta, sekä haastatelleet asiantuntijoita energia-, aluekehitys- sekä oppimisympäristökysymyksissä.

Yhteenveto

Kouluverkosto ja elinvoimaiset kylät ovat Mustasaaren vahvuus ja resurssi, joista voimme olla ylpeitä. Kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi ehdotamme toiminnan kustannustehokkuuden lisäämistä sekä aluesidonnaisten resurssien hyödyntämistä sekä pitkäjänteistä yhteiskunnallista kehitystä.

Veikars skola Veikkaalassa voi näyttäytyä ensisilmäyksellä hintavalta, jos ainoastaan tarkastellaan vuosikohtaista oppilaskustannusta. Kun tarkastelee lähemmin koulun kehityspotentiaalia sekä ympäröiviä alueellisia resursseja ja ominaisuuksia sekä arvioidaan olemassa olevien lukujen perusteella mitä oppilaiden siirtäminen uuteen isoon kouluun maksaisi (Kuntaliitto), näyttäytyy Veikkaalassa kustannustehokas ja elinvoimainen koulu menestyksekkäällä seudulla. Kaikki Mustasaaren alueet ovat erilaisia, joten samaa sabluunaa ei tulisi soveltaa kaikille alueille. Arviolaskennan tuloksena Veikars skola on 2 661 €/vuosi edullisempi toiminnassa olevana kouluna kuin lakkautettuna kouluna, jos hyödynnämme luovia ratkaisuja, jotka eivät vaadi investointeja. Kustannustehokkuuden lisäksi Veikars skola on merkittävä paikallisen ja alueellisen kehityksen näkökulmasta, joten koulun lakkautus ei ole suositeltavaa. Mustasaaren kouluverkoston yleisen tehokkuuden lisääminen työtapojen muuttaminen, toimintojen uudelleen organisointi ja energiatehokkuuden lisääminen voisi tuoda kunnalle säästöjä 700 000 €/vuosi.

Veikars skola on tärkeä kohtaamispaikka oppilaille kuin myös ympäröivälle yhteiskunnalle. Veikars skola on keskeinen kylien sosiaaliselle ja kulttuuriselle kuin myös yritysten taloudelliselle olemassaololle. Koulurakennus on moitteettomassa kunnossa ja ylläpitokustannukset ovat täten matalat. Koulun toiminta on aktiivista ja koulu osallistuu moniin projekteihin, esim. EU-rahoitettuun oppimisympäristöprojektiin ja toiminut pilottikouluna uuden opetussuunnitelman mukaisten oppimisympäristöjen kehittämisessä.

Veikkaalan ja muiden ympäröivien kylien tyypillinen ominaisuus on korkea yrittäjyysaste ja asukkaista jopa 12 % on yrittäjiä. Yrittäjät hyötyvät Vaasan läheisyydestä, hyvästä infrastruktuurista, logistiikasta sekä siitä, että alueella on oma koulu ja päiväkotit, jotka täyttävät yrittäjäperheen tarpeet. Yritykset voivat näin yhdistää perheen ja yrityksen vaatimukset. Tämä näkyy myös alueen kasvavassa asukasmäärässä ja lisääntyneessä työmatkaliikenteessä: Pohjanmaan ELY-keskus on aluetaloudellisessa tarkastelussaan (2014) todennut että Merikaartoalueen lisääntynyt asukasmäärä on huomattava verrattuna Vaasan seudun yleisen väkiluvun kasvuun. Veikkaala on lapsiperheiden suosiossa ja alueelle muuttava perhe on tyypillisesti nuori perhe, jonne on tulossa perheenisäystä, tai perhe jossa on jo pieniä lapsia. Vapaiden omakotitalojen myynti on nopeaa ja alueella on suuri pula omakotialoista (4-5h+k) sekä tonteista. Kunnan asuinalue Trollskogen on suunnittelun loppuvaiheessa ja tulee tuomaan haluttuja tontteja alueelle.

Mahdollinen kuntaliitos Vaasan kanssa tulee huomattavasti muuttamaan Veikars skola:n koulunkäyntialuetta, kuten myös lähikeskusta. Veikars skola:sta tulee tällöin koko vanhan Vähäkyrön alueen ruotsinkielisten ja kaksikielisten oppilaiden lähikoulu ja Koivulahden sijaan lähikeskus on Merikaarto,

joka sijaitsee muutaman kilometrin päässä Veikkaalasta. Aikuisopiston ja yhdistysten toiminta on myös keskeisiä alueellisia voimavaroja. Älvbyarna – Jokikylät ovat tulleet tutuksi aikaansaavana ja aktiivisena alueena, joka tuottaa toiminta ja suosittuja tapahtumia koko seudulle (Jokitori, Lasten maatalousnäyttely, Hyvinvointipäivä, Jokikylien keikaus). Lähes puolet vierailijoista tulee Vaasasta.

Veikars skola:n säästöt saavutetaan energiatehokkuuden lisäämisen kautta (ilman suurempia investointeja), siirtymällä kosketusnäytöllisiin (tabletteihin) ja kannettaviin tietokoneisiin pöytäkoneiden sijaan ja näin vapauttaen tilaa muuhun käyttöön. Tuloja saadaan kehittämällä ateriatuomintaa, sponsoreiden kautta, leirikoulujen ja majoitustoiminnan kautta, sekä vuokratulojen kautta. Kuntatasolla säästöjä voidaan mahdollisesti saada kehittämällä hallintoa, jakamalla tiloja koulujen välillä, arvottaa lähioppimisympäristöjä, selvittää duaaliopettajuuden mahdollisuudet uusissa oppiaineissa koulujen välillä, tarkistamalla koulujen oppilasalueet ja tukemalla kouluvaari ja – mummotoimintaa.